

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 16 Кодексу України про адміністративні правопорушення, щодо застосування відповідальності за вчинення правопорушень до іноземців, які користуються імунітетом»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) обумовлене необхідністю попередження, виявлення та припинення вчинення порушень Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306 (далі – ПДР) іноземцями, які користуються привілеями та імунітетами (співробітники дипломатичних представництв, консульських установ, та інші особи, яким надаються привілеї та імунітети відповідно до Віденської конвенції про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року та Віденської конвенції про консульські зносини від 24 квітня 1963 року).

Стаття 16 КУпАП визначає, що іноземці та особи без громадянства підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах. Це свідчить про те, що жоден іноземець не може уникнути відповідальності в разі порушення ним норм адміністративного законодавства.

Разом із тим статтею 16 КУпАП у чинній редакції визначено, що питання притягнення до відповідальності за адміністративні правопорушення, вчинені на території України іноземцями, які згідно з чинними законами та міжнародними договорами України користуються імунітетом від адміністративної юрисдикції України вирішуються дипломатичним шляхом.

Відповідно до Указу Президента України від 10 червня 1993 року № 198/93 «Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні» встановлено, що дипломатичний імунітет та привілеї надаються тимчасовим дипломатичним кур'єрам, членам сімей іноземних представників, працівникам обслуговуючого персоналу та адміністративно-технічного персоналу дипломатичних представництв і консульських установ і членам їх сімей, а також іншим особам.

Кожна із зазначених осіб, що користується дипломатичним імунітетом, може мати право керування транспортним засобом (далі – ТЗ) та реалізовувати його на території України, в зв'язку з чим також бути потенційним порушником ПДР, за що чинним законодавством України передбачається відповідальність.

При цьому, відповідно до пункту 4 розділу XI Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затвердженої наказом МВС від 07.11.2015 № 1395 (далі – Інструкція № 1395) передбачено, що при порушенні правил дорожнього руху особою, яка має імунітет, після перевірки документів, що посвідчують її особу, і акредитаційної картки, що підтверджує статус (дипломатичний паспорт, дипломатична картка, консульська картка, службова картка), поліцейський складає рапорт, а документи повертаються власнику. Забороняється здійснювати стосовно зазначеної особи будь-які заходи затримання або інші примусові дії, за винятком випадків, коли надання свободи сприятиме продовженню правопорушення.

Отже права, що надані вказаним особам та відсутність можливості притягнення їх до відповідальності призводять до нехтування ПДР. Такі порушення та безкарність не тільки негативно впливають на розвиток системи забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні, а і є додатковим підґрунтям для збільшення потенційної кількості дорожньо-транспортних пригод на дорогах нашої держави, не уважного ставлення іноземними представниками до дорожньої обстановки та інших учасників дорожнього руху, а також – до інших негативних наслідків.

Вбачається необхідність посилення механізму правового регулювання притягнення до відповідальності осіб, що користуються дипломатичним імунітетом, за порушення вимог ПДР.

Позитивний досвід у вирішенні вказаних питань спостерігається у національному законодавстві таких країн як США, Канада, Велика Британія, Бельгія, Республіка Узбекистан та інших.

2. Мета і шляхи досягнення

Зміни вносяться з метою попередження, виявлення та припинення вчинення порушень ПДР особами, які користуються дипломатичним імунітетом

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту акта

Законопроєктом передбачається внести зміни до статті 16 (Відповідальність іноземців і осіб без громадянства) КУпАП якими передбачати, що стосовно іноземців, які згідно з законами та міжнародними договорами України користуються імунітетом від адміністративної юрисдикції України, КУпАП має застосовуватися в частині, що не суперечить міжнародним договорам, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

4. Стан нормативно-правової бази в цій сфері правового регулювання

Дана сфера відносин регулюється:

- Конституцією України;
- Кодексом України про адміністративні правопорушення;
- Законом України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;
- Віденською конвенцією від 18 квітня 1961 року «Про дипломатичні зносини»;
- Віденською конвенцією від 24 квітня 1963 року «Про консульські зносини»;
- Конвенцією про привілеї та імунітети Об'єднаних Націй від 13 лютого 1946 року;
- Конвенцією про спеціальні місії від 08 грудня 1969 року;
- Положенням про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні, затвердженим Указом Президента України від 10 червня 1993 року № 198/93;
- Інструкцією з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього

руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1395;

- Положенням про акредитацію співробітників дипломатичних і консульських установ іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх представництв, інших іноземних організацій, затвердженим наказом Міністерства закордонних справ України від 13 січня 2003 року № 11.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових видатків із Державного бюджету України.

6. Прогноз результатів

Прийняття законопроекту сприятиме забезпеченню дотримання ПДР учасниками дорожнього руху, а також попередженню, виявленню та припиненню вчинення порушень ПДР іноземцями, які користуються імунітетами та привілеями на території України.

**НАРОДНІ
ДЕПУТАТИ УКРАЇНИ**

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Медяник В'ячеслав Анатолійович
Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C0400000520A2C0096C77600
Дійсний до: 17.07.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 242д9/1-2021/91584 від 15.03.2021

436875